

Ο ΧΩΡΙΚΟΣ, ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗ.

Τιμάται, κατ' έτος δίσταλα 2, καθ' εξαμηνίαν 1, κατά τριμηνίαν 1/2, προπληρωτέα.
Εκδίδεται άπαξ τής εβδομάδος, άπροσδιορίστως.—Τιμή καταχωρήσεως, ό στίχος λεπτά 15.

ΣΑΛΛΑΞ.

ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ, 30 Νοεμβρίου 1851.

Τέλος πάντων ό άρμοστής Ουάρδος πύδόκησε, διά μίαν τουλάχιστον εξορίαν εκ των όσων εσχάτως διενήργησε, να μάς κάμη γνωστάς τās αίτίας αίτινες τόν έπεισαν όπως μεταχειρισθῆ και αύθις τās Συνταγματικάς δυνάμεις του κατά του Κ. Λισγαρά, ενός τών επαρχιακών συμβούλων Ζακύνθου. Είνε αληθές, ότι δικαιολογών τήν τοιαύτην πράξιν του, εκ παραδρομής είτε εξ άπροσεξίας, αναφέρει ως αίτιαν τής τιμωρίας του Κ. Λισγαρά τό έγκλημα, ως ό ίδιος λέγει, τών Συντακτών του Ρήγα. Τό τοιοϋτο είνε περίεργον, άλλ' όμως δέν μάς μέλει, τουλάχιστον είνε, εκ μέρους του άρμοστού, μία ειλικρινής εξομολόγησις, και νομίζομεν ότι δέν υπάρχει κανείς, όστις να μή εύχαριστήται να εξορίζεται, όσάκις ό άρμοστής του υπέσχετο να διακηρύξῃ, ότι τόν τιμωρεί διά τά υποτιθέμενα τών άλλων πλημμελήματα. Τό καθ' ήμάς, δέν μισώμεν τίποτε άλλο περισσότερον, όσον τήν κωφήν και άλαλον ύψηλήν αστυνομίαν, ήτις πειράζει τούς θνητούς εις τά σκότη τής σιγής, ως τό άόρατον δαιμόνιον εις τά σκότη τής νυκτός.

Η επίσημος εφημερίς, τό παράρτημα τούτο του Φίλου του Ααού, περιέχει τό πρός τήν Γερουσίαν διάγγελμα του άρμοστού, υπό ήμερομηνίαν 26 Νοεμβρίου 1851. ε. ν., άφορόν τήν περί ής ό λόγος εξορίαν του Κ. Λισγαρά. Διετρέξαμεν άπειράκις τό επίσημον τούτο έγγραφον, όπως δυναθώμεν να εύρωμεν τό έγκλημα του επαρχιακού τούτου συμβούλου, και μολοντί δυνάμεθα να καυχθώμεν ότι δέν μάς εξέφυγε μηδεμία περίοδος, όμολογοϋμεν όμως, ότι δέν ήδυνήθημεν να εύρωμεν κανέν τοιοϋτο. Είνε αληθές, ότι ό άρμοστής, μετ' όρμαγαδού και πατάγου αναφέρει περιόδόν τινα του Ρήγα, και ότι ό Κ. Λισγαράς παρωτρυνε τόν τυπογράφον να εκδώσῃ τόν 10 αριθμόν του, εις τόν όποιον εμπειριέχεται ή τοιαύτη περίοδος. Άλλά, ίποιος, πρός Θεού, δύναται να πιστεύσῃ ή να έννοήσῃ, ότι τό τοιοϋτο, και άν ήτο αλη-

θές, καθιστά έγκλημα; Εϋτυχώς ή άπάντησις τής Γερουσίας παρακολουθεί εύαρμόστως τό διάγγελμα του άρμοστού, και δίδει εις τόν άναγνώστην σαφεστέρας πληροφορίας, διότι δύο έγγραφα είναι βεβαίως άξιοπιστότερα του ενός. Παραδέχεται λοιπόν και αύτη, και όρίζει τήν πράξιν ταύτην του Κ. Λισγαρά, ως έπανάστασιν κατ'ά του κράτους τών νόμων. Άς φαντασθῆ τώρα πās τις τό μέγεθος ενός τοιοϋτου έγκλήματος! Η κοινωνία άπασα, ψάλλουσι συμφώνως και οι δύο οϋτοι χοροί, έπαπειλείτο· οι καλώς διατεθειμένοι πολίται εκινδύνευαν να σπαραχθώσιν, εν όνόματι τής εθνικότητας και τής θρησκείας· τά πάντα τέλος πάντων συνεκινδύνευαν, ως ότε τεράστιός τις κομήτης, διαβαίνων πλησίον από τήν γήν, άπειλεί να προσκρούσῃ εις αύτην και να φέρῃ, διά τής συγκρούσεως όλων τών ουρανίων σωμάτων, τόν παντελή έξολοθρευμόν τής φύσεως. Εις τοιαύτην λοιπόν περίστασιν, ίποιον μέσον ήτο άρμόδιον όπως ή άρμονία του έπτανησιακού στερεώματος άποκατασταθῆ; Τό να σταλῆ εις τό όρκωτόν δικαστήριον ό Κ. Λισγαράς, ήτο δικαστικός τις σολοικισμός τό τοιοϋτο· εξ άλλου, τό κατηγορούμενον τούτο δικαστήριον ήθώωσε τούς συντάκτας του πολυθρυλλήτου φυλλαδίου και τώρα, ίποια έλπίς είνε, ότι θέλει καταδικάσει τόν επαρχιακόν σύμβουλον Λισγαράν, δι' ό,τι οι Συντάκται του Ρήγα έδημοσίευσαν; Αν ό άρμοστής έπρονοούσεν όλιγώτερον διά τήν υπεράσπισιν τής κοινωνίας, ίσως ήτο τακτικώτερον να παυθῆ πρώτον ό Κ. Λισγαράς, και να παραπεμφθῆ άκολούθως εις τά τακτικά δικαστήρια, διά να δικασθῆ. Άλλά εις τās μεγάλας κρίσεις τών Λαών, τά προχειρότερα μέσα είναι τά καταλληλότερα. Όταν ή κοινωνία έπαπειλήται, τό 4 άρθρον του 2 Τμήματος του 7 Κεφαλαίου του Συντάγματος προνοεί άριστα! Οι Όθωνοί, ή Ερίκουσα και τά Αντικύθηρα· διατί άλλο πλέουσιν εν μέσω άπεράντου θαλάσσης, ειμή διά να χρησιμεύσιν εις τήν κυβέρνησιν, όσάκις έπαπειλείται ή κοινωνία, ίσοι λοιπόν μολίς ό Κ. Λισγαράς έξεσπρονόισθῃ εις τόν εκάστου τών Όθωνών και άμέσως ή ήσυγία επανήλθε και ή τάξις εις τόν κόσμον όλον· μηδέν θέλει κινδυνεύσει ή κοινωνία εις τό εξῆς, ελπίζομεν, εκτός άν χρειασθῆ να σταλῶσιν νέοι τινές άποικοι εις τās νήσους ταύτας τών μακάρων,

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΝΕΟΡΡΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ
ΑΙ.Σ.Υ.ΥΙ.Φ.Υ.0022

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΝΕΟΡΡΟΥ

του. Είναι όμως αρκετός καιρός αφού επανειλημμένως αναφέρει φράσιν τινα ἐμπεριεχομένην εἰς τι ἀνώνυμον ἄρθρον, καταχωρηθὲν ποτὲ εἰς τὸν Φιλελεύθερον, καὶ ὄχι εἰς τὴν Ἀναγέννησιν, ὡς σφάλλιν ἀναφέρει. Ἡ φράσις αὕτη εἶναι, αἰ καθημαγμένα ἰδάφναι, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Φίλος τοῦ Λαοῦ ὑποθέτει ὑποκρυπτομένην μίαν στάσιν. Ἡμεῖς γνωρίζοντες τί ἠθέλησε νὰ ἐννοήσῃ ὁ ἀρθρογράφος διὰ τῆς τοιαύτης περιφράσεως, οφείλομεν νὰ ἐκβάλωμεν τὸν συντάκτην τοῦ Φίλου τοῦ Λαοῦ ἀπὸ τὴν ἀπάτην του, καὶ λέγομεν εἰς αὐτὸν μίαν φοράν διὰ πάντα, ὅτι ἡ δάφνη μετὰ τὴν ὁποίαν στολίζονται οἱ Κεφαλλῆνες κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, εἶναι καθημαγμένη, διότι ἐδάφη μετὰ αἵματα τῶν Ἑλλήνων ὄλων, καὶ ἰδίως τῶν Ἑπτανήσιων, κατὰ τὴν μάχην τοῦ Λάλα, ὅπου πολλοὶ τῶν ἡμετέρων ἤρριστευσαν. Ἐκπίζομεν ὅτι θέλει ἀρκεσθῆ ὁ Φίλος τοῦ Λαοῦ εἰς τὰς διασαφίσεις μας ταύτας.

Αὐτοσχέδιος ποίησις.

Τὸ ὠραιότερον καὶ εὐγενέστερον δῶρον, τὸ ὁποῖον ἔδωκεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν ἄνθρωπον, εἶναι ἀναμφιβόλως ὁ λόγος. Ὁ λόγος εἶναι ἡ ἀπέραντος ἐκείνη γραμμὴ, ἥτις μᾶλλον τὸν διαχωρίζει καὶ τὸν διαστέλλει ἀπὸ τὰς μυρίας τάξεις τῶσων ἐπὶ γῆς ζῶων, καὶ εἶναι τὸ κρατιότατον καὶ πλέον παντοδύναμον ὄπλον, δι' ὅποιον ἐσυχωρήθη νὰ ἐμβατεύσῃ εἰς τὰ ἄδυτά του μυστήρια. Ὁ τοιοῦτος, δι' αὐτοῦ καὶ μόνου, γίνεται ἀπεριόριστος κύριος τῶν ὁμοίων του· τοὺς σύρει εἰς τὸν πόλεμον, ὅπου θέλουσιν εὔρει ἓνα τάφον, ἢ τοὺς σταματᾷ εἰς τὴν εἰρήνην· καὶ πότε μὲν, δι' ἑνὸς ἤχου, διὰ μιᾶς ἐνάρθρου φωνῆς, πρᾶννει τὰς ἐρεθισμένας ψυχὰς των, πότε δὲ ἀνάπτει φλόγας εἰς τὰ νεκρά καὶ κατάψυχρα στήθη των. Ἄλλ' ἂν τοιοῦτος εἶναι ὁ ἀπλοῦς ῥητορικὸς ὀνομαζόμενος λόγος, ἵποιος θέλει εἶναι ἄρα γε ὁ ποιητικὸς, ὁ λόγος ἐκεῖνος, ὅστις ἐνόων ἐν ἑαυτῷ γλυκὴν τινα μουσικὸν ῥυθμὸν, καὶ διακοσμούμενος μετὰ τὰ πλούτη τῆς διανοητικῆς καὶ αἰσθητῆς φύσεως, διαρρέει ὡς οὐράνιος τις καὶ ἔνθεος μελωδία, διὰ τῶν ὠτων, εἰς τὰς ἐκστατικὰς ψυχὰς μας; Ναι, οὐράνιος τοιαύτη μελωδία, εἶναι ἡ αὐτοσχέδιος ποίησις. Ὁ ποιητὴς τότε, εἰς τὰς στιγμὰς τοῦ θείου ἐνθουσιασμοῦ του, ὡς ἄλλη ἐπὶ τρίποδος Πυθία, λησμονῶν τὰ ἐπίγεια, ἀνυψόναται εἰς τοὺς οὐρανοὺς, ὅπου ἀναγινώσκει τὸ διὰ τοὺς ἄλλους θνητοὺς ἐσφραγισμένον, ἀλλὰ δι' αὐτὸν μόνον ἀνοιχτὸν βιβλίον τοῦ μέλλοντος, καὶ ὅπως ἐξω ἑαυτοῦ, ἀναγγέλλει μετὰ προφητικὸν τόνον τὰς ὑψηλὰς ἐκείνας καὶ πάγκοσμίους ἀληθείας, τὰς ὁποίας ἄλλοι μὲν δὲν πιστεύουσι καὶ ἄλλοι, περισσότερον ἠλίθιοι, μυχτηρίζουσιν. Ἀλλὰ, ἵποια καρδία, δι' ὅσον λιθίνη καὶ ἂν ἦτο, κατὰ τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ὁ αὐτοσχέδιος ποιητὴς Ἰωσήφ Ρεγάλδης, ἐνθους ἀνήγγελε τὴν προσεχῆ τῶν λαῶν ἀπελευθέρωσιν, καὶ ἐδακτυλοδείκτησεν ἐγγὺς τὴν ἡμέραν καθ' ἣν οἱ λαοὶ ὅλοιο θέλουσιν σχηματίσει μίαν ποίμνην, ἔχοντες ἓνα ποιμένα, τὸν Θεόν; ἵποια λέγομεν καρδία δὲν συνεκινήθη; ἵποια ψυχὴ ἐτόλμησε τότε νὰ μὴ πιστεύσῃ εἰς τὴν μεγάλην ταύτην καὶ εὐαγγελικὴν ἀλήθειαν;

Ὁ Ναι, τοιαύτη εἶναι ἡ δύναμις τῆς ποιήσεως. Μεταδίδει αὕτη εἰς τοὺς ἀκροατὰς ἐν ἀκαρεῖ ἀκτίνᾳ τινα τοῦ ἱεροῦ φωτός, τοῦ φωτίζοντος τὴν ψυχὴν τοῦ ἱεροφάντου, ἥτις, εἰσερχομένη εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀκροατῶν, τὰς ἀγιάζει καὶ τὰς κατασταίνει ἐπιτηδεΐας, ὅπως ἐπευφημήσωσι καὶ εἰς ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἢ δὲν πιστεύουσι ἢ τυχὸν καὶ ἐχθρεύονται. Διὰ τοῦτο εἶδαμεν τινὰς νὰ ἐπευφημῶσιν εἰς τὰς περὶ τοῦ μέλλοντος τῆς Ἑπτανήσου εὐχὰς τοῦ θεοπνεύστου τούτου ἀνδρός, οἵτινες ὅμως δὲν παύουσι νὰ καταπολεμῶσι παντοίοις τρόποις τὸ ἐνδοξον τοῦτο μέλλον τῆς φίλης πατρίδος· εἰς νέος, τοῦ ὁποίου ἡ ἀγνὴ καρδία σκιρτᾷ εἰς τὴν ἰδέαν τῆς ἀπελευθερώσεως καὶ τοῦ ἐθνικοῦ μεγαλείου, μαγευθεὶς ἀπὸ τὴν μελιρρῆτον ποίησιν τοῦ Κ. Ρεγάλδης, ὡς ἐνδειξὴν εὐγνωμοσύνης πρὸς αὐτὸν, ἐστιχοῦργησε τὸ ἀκόλουθον ἄσμα, τὸ ὁποῖον εὐχαρίστως δημοσιεύομεν.

Ἄσματιον τοῦ Κ. Ἰ. Ρεγάλδης.

Ἔθεσας εἰς τὸ ἔδαφός μας θεοείκελε τὸν πόδα,
Καὶ ἐνέπλησε τὴν γῆν μας ἀγλαὰ κ' εὐώδη ῥόδα
Ἡ τερψίθυμός σου Μοῦσα,
Πότε μαῦρα ἐνδυμένη, πότε δὲ λευκοφοροῦσα.
Ὅτε ἔπλεον τὴν αὔραν αἱ τερπναὶ σου μελωδίαι,
Τῆς φωτοπαρόχου Κόρης αἱ ἀθάνατοι χορεΐαι
Ἄφησαν τὸν Ἑλικῶνα
Κ' ἔφερον τὸν στέφανόν σου ἀπὸ ἐνδοξον ἀνθῶνα.
Εἰς τὴν ἀφθαρτόν σου λύραν ἀτίθλον κάλλος διεχύθη,
Καὶ ὡς ὄχθη ποῦ κτυποῦσι τῆς θαλάσσης λευκὰ στήθη
Τὸ ὄξύ σου ἦτο πνεῦμα,
Κ' ἐβρυχῶντο αἱ ἰδέαι εἰς ἀπλοῦν σου μόνον νεῦμα.
Ἀκοὰς ἀπείρους εἶχεν ἡ φωνὴ σου κρεμασμένας·
Εἰς τὸ κύμα τοῦ Βοσπόρου μᾶς ἐκύλισε τὰς φρένας
Ὡς οὐράνιος ἰδέα!
Ἔϊθε! ἐπὶ σὲ νὰ λάμψῃ ὁ Σταυρός μας, Σιών νέα!
Ἐρρίπτες μετὰ τὰς ὠδὰς σου μειδιάματα ἐλπίδος
Εἰς λαοὺς κροαζομένους ὑπὸ φαύλης τυραννίδος.
Πλὴν εἰς δῶμα τυραννίας
Λαμπρὸς, εἶπες, θ' ἀνατείλῃ Ἥλιος ἐλευθερίας.
Τὰ μελιρρῆτά σου ἔπη ἦναψαν τὴν ζωογόνον
Θέρμην τῆς ἐλευθερίας· ὦ τὰ κύματα τῶν χρόνων
Δὲν θὰ σβύσουν ἀπ' τὰ στήθη
Τ' ὄνομά σου, πάρεξ ὅταν τὰ καλύψουν κρόοι λίθοι.

Π. ΣΚΑΛΤΣΟΥΝΗΣ.
ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Ὁ ὑπεύθυνος ἐκδότης, ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΣΠΑΘΗΣ.
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Η ΣΑΔΗΓΗΣ.